

Ekonomia i rynek

INFORMACJA O RYNKU ZIEMNIAKA

dr hab. Jerzy Rembeza, prof. nadzw.
Politechnika Koszalińska, Wydział Nauk Ekonomicznych, ul. Kwiatkowskiego 6e
75-343 Koszalin, e-mail: jrembeza@poczta.onet.pl

Rynek ziemniaka funkcjonuje w cyklu rocznym. Nowe zbiory określają uwarunkowania podażowe w nowym sezonie handlowym oraz mają zasadnicze znaczenie dla poziomu cen. Ubiegły sezon charakteryzował się wyraźnym spadkiem plonów i zbiorów. W konsekwencji ceny na rynku ziemniaka były przez cały sezon wysokie, choć nie tak wysokie jak w rekordowym pod tym względem sezonie 2010/2011.

Tabela 1

Średnie ceny ziemniaków w obrotach targowiskowych (zł/dt)

Miesiąc	Lata				
	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15
VII	146,90	113,10	76,84	93,88	99,0
VIII	120,29	81,68	63,01	118,42	82,7
IX	113,42	67,95	57,30	118,53	
X	105,42	61,43	57,38	117,97	
XI	106,64	61,28	60,01	118,12	
XII	112,50	62,27	69,63	121,28	
I	122,31	62,33	75,88	123,20	
II	129,20	62,86	79,10	125,90	
III	146,23	61,21	80,83	123,90	
IV	153,45	59,95	87,56	121,80	
V	157,44	58,21	92,76	124,10	
VI	153,20	58,98	98,27	118,40	

Źródło: GUS

W wyniku lepszych warunków pogodowych prognozuje się wyraźny wzrost plonów ziemniaka w bieżącym roku. Według przedwzrostowego szacunku GUS plony wyniosły 24,6 t/ha i wzrosły w stosunku do roku ubiegłego o ponad 15%. Według tych samych szacunków zbiory ziemniaków w 2014 r. wyniosły 6,6 mln ton, podczas gdy w podobnym szacunku dla roku 2013 – 6,3 mln ton. Dane dla 2014 r. mogą jeszcze ulec korekcie, wskazują one jednak na dużą podaź ziemniaków i presję na spadek cen. Wobec długookresowego trendu spadkowego powierzchni plony są lep-

szym wskaźnikiem prognozy cenowej niż zbiory.

Początek sezonu 2013/2014 charakteryzował się zbliżonym do średniej poziomem cen. Już w sierpniu jednak ceny ziemniaków wyraźnie spadły i były o ok. 20% niższe aniżeli w sierpniu roku poprzedniego. Można oczekiwać kontynuacji trendu spadkowego i przebiegu cen podobnego do sezonu 2012/2013.

Presję na niski poziom cen wywiera sytuacja na międzynarodowym rynku ziemniaka. W pięciu czołowych krajach Europy Zachodniej (Belgia, Francja, Holandia, Niemcy i Wielka Brytania) oczekuje się znacznego wzrostu zbiorów ziemniaków. O ile w roku ubiegłym wyniosły one w tych krajach łącznie 24 mln ton, o tyle w roku bieżącym szacuje się je na ok. 27 mln.

Przy dużym wzroście podaży nastąpił na wielu rynkach krajowych gwałtowny spadek cen ziemniaków. Na rynku niemieckim ceny uzyskiwane przez producentów spadły na początku października do ok. 2,5 €/dt.

W kolejnych miesiącach rynki oczekują wzrostu cen. Na początku października ceny ziemniaków na przetwory z terminem na kwiecień 2015 r. wynosiły bowiem ok. 6 €/dt. Są one jednak prawie dwukrotnie niższe niż średnia wieloletnia.

Dane z rynku nasiennego wskazują na możliwość wzrostu podaży materiału nasiennego. Po spadku powierzchni upraw na-

siennych w 2013 r. w bieżącym roku powierzchnia ta wzrosła. W przypadku plantacji zakwalifikowanych połowo wyniosła 5243 ha, o ok. 10% więcej niż w roku poprzednim. Przy wzroście podaży nasiennej oraz niskich cenach ziemniaków jadalnych oznacza to jednak silną presję na spadek cen sadzenia-ków.

